

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **J. K.**

skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. i inne,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

na posiedzeniu w dniu 5 marca 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Radziejowie

z dnia 29 października 2024 r., sygn. akt II K 223/24,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej nieorzeczenia o
obligatoryjnym środku karnym i przekazuje sprawę w tym zakresie
Sądowi Rejonowemu w Radziejowie do ponownego rozpoznania.**

Marek Motuk Anna Dziergawka Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Radziejowie wyrokiem z dnia 29 października 2024 r., w sprawie o sygn. akt II K 223/24:

1. oskarżonego J. K. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, polegającego na tym, że w dniu 6 lipca 2024 roku w miejscowości O. , prowadził pojazd mechaniczny, tj. motorower marki R. o nr rej. [...]. w ruchu lądowym po drodze publicznej w stanie nietrzeźwości z wynikami: 1,38 mg/1; 1,37 mg/1 oraz 1,31 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się w trakcie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów jednośladowych kat. AM, Al. A2, A, wydanego przez Sąd Rejonowy w Radziejowie w sprawie o sygn. akt II W 78/24, tj. występku z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 11 § 3 k.k. i art. 244 k.k., po zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na mocy art. 35 § 1 k.k. na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 20 (dwudziestu) godzin miesięcznie;
2. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary ograniczenia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 6 lipca 2024 roku od godz. 07:40 do dnia 6 lipca 2024 roku do godz. 11:10 w ilości 1 (jednego) dnia, przyjmując 1 (jeden) dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny 2 (dwóm) dniom kary ograniczenia wolności;
3. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000,00 (pięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
4. na podstawie art. 178a § 5 k.k. w zw. z art. 44b § 2 k.k. orzekł na rzecz Skarbu Państwa przepadek równowartości pojazdu mechanicznego marki R. o nr rej. [...] w wysokości 1.500,00 (jednego tysiąca pięciuset) złotych;
5. zwolnił oskarżonego od uiszczenia opłaty, a wydatkami poniesionymi w sprawie od chwili wszczęcia postępowania obciążył Skarb Państwa.

Żadna ze stron nie wniosła środka zaskarżenia, tym samym wyrok uprawomocnił się w dniu 6 listopada 2024 roku (k. 41).

Kasację na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w Radziejowie wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego

materialnego, a mianowicie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego J. K. , pomimo uznania go w punkcie I części dyspozytywnej wyroku za winnego popełnienia występku z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, podczas gdy, stosownie do treści powołanego przepisu art. 42 § 2 k.k., orzeczenie tego środka na okres nie krótszy niż 3 lata jest obligatoryjne w przypadku skazania sprawcy za popełnienie występku z art. 178a § 1 k.k.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Radziejowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z treścią art. 535 § 5 k.p.k.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy w Radziejowie przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.

W przedmiotowej sprawie J. K. został skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego, tj. motoroweru w stanie nietrzeźwości po drodze publicznej, którego to czynu dopuścił się w trakcie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów jednośladowych, tj. za czyn z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Zatem wobec przypisania J. K. popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k., sąd zobligowany był do orzeczenia wobec niego środka karnego określonego w art. 39 pkt 3 k.p.k., na podstawie art. 42 § 2 k.k. Zgodnie bowiem z treścią art. 42 § 2 k.k., sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w § 1 był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173, art. 174 lub art. 177 lub po takim zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego w organizmie, spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający.

Jak słusznie zauważył skarżący, w sytuacji przypisania oskarżonemu popełnienia występku z art. 178a § 1 k.k., umieszczonego w Kodeksie karnym w Rozdziale XXI „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji”, przepis art. 42 § 2 k.k. obliguje sąd do orzeczenia wobec sprawcy środka karnego określonego w tym przepisie (zob. wyrok SN z dnia 26 sierpnia 2015 r., V KK 186/15).

Bezspornym jest zatem, że w realiach przedmiotowej sprawy brak orzeczenia o tym obligatoryjnym środku jest uchybieniem, które miało rażący i istotny wpływ na treść wydanego wyroku. Oskarżony tym samym nie poniósł wszystkich prawnych konsekwencji swojego zachowania.

Dopuszczalność zaskarżenia, a w konsekwencji uchylenia wyroku w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne, wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego (zob. uchwała SN z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14), zaś od dnia 16 kwietnia 2016 r. wprost z treści art. 425 § 2 zdanie 2 k.p.k.

Uwzględniając powyższe rozważania, koniecznym stało się uchylenie w zaskarżonej części wyroku Sądu Rejonowego w Radziejowie i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania w powyższym zakresie, który przy ponownym rozpoznaniu sprawy winien mieć na uwadze zawarte powyżej zapatrywania prawne (art. 442 § 3 k.p.k.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[J.J.]

[a.ł.]

Marek Motuk

Anna Dziergawka

Stanisław Stankiewicz